

כהן גדול פרק שביעי נויר

מזמ. תורה אור השלם

1. שאן את ראש כל עדת בני ישראל למשפחות לבית אבתם למשפחתי שמואל כל זכר לזולתם: במדבר א ב 2. ועל כל נפש מלא יבא לאביו ולאמו לא יקרא כא יא יקרא: יקרא כא יא

פ' הרא"ש

ולר"ע מכדי ליש כ"ג לחוריה ול"ש כ"ג נויר נפקא ליה מלאחיו לאביו ולאמו דכ"ג למה לי נהי דלאמו צריך לג"ש לאביו למה לי וה"ה דמצי למבעי לאביו ולאמו דנויר אמאי צריך תרייהו למת מצוה: משום דחוקה בעלמא הוא דרוב בעילות אהר הבעל אבל אמו דודאי ילידתי אימא ליטמא לה והאי דרשיית מן אלו הקרובים הוה מוקמי לה בקרובים מצד האב דמכתובי אמו לאביו הוה ממעטין אמו וקרוביה שטמא להם כיון שהם דאמי: כיון דכתיב למשפחות לבית אבות ודרשי' מינה פ' יש נחלק משפחה אב קריה משפחה הוה אמינא דלאמו אהר למעוטי אב וקרוביה דיהיה שטמא להם ומת אלו הקרובים הוה מוקמי בקרובי האם אבל השתא יתיבי תרייהו מעל כל נפשות מת דכ"ג ומפשי מת דנויר שמעי' כל קרובים ולאמו דכ"ג הוצרך לכתוב לג"ש וכיון דהוצרך לכתוב לאמו הוצרך לכתוב [לאביו] למורש מינה דמטמא למת מצוה ואצטרך נמי למכתב לאמו דלא תימא מאביו ומעוטי אמו ואית ליה לר"ע מפנה מצד א' למידין ואין משיבין א"י כיון דגלי קרא גבי כ"ג דאביו ואמו שקולין הם ה"ה גבי נויר ואיתר ליה לנויר להפנות ג"ש מבי צדדים: על כל נפשות מת למה לי אגב דרשי נפש מת דנויר בעי נמי למדרש דכהן גדול

ולר"י עקיבא ד"ש כהן גדול לחוריה ול"ש ב"ג הוה נויר נפקא ליה מלאחיו. דנויר דלפילו יש בו שמי קדושות: לאביו ולאמו דנויר ל"ג. וא"ת והא דכתיב למת מצוה וי"ל דהכי פירושה למה לי תרוייהו לכתוב חד למת מצוה והוא הדין נמי דיש להקשות לאביו ולאמו דכ"ג למה לי תרוייהו לא לכתוב אלא לאמו לגזרה

שזה דאביו לא אצטרך לגופיה דכ"ג קרובים א' [דלעיל] דריש ר"ע מעל כל נפשות חרוקים מת קרובים ב' והצריכותא דקענדי על תרין קראי צין צמייר צין דכ"ג: **וּמְשַׁנֵּי דְצִרְיָבֵי.** דאי כתב אביו ולא לאמו הוה אמינא דווקא לאביו אינו מיטמא משום קדושת דאביו חוקה בעלמא הוא משום דרוב בעילות אחר הבעל ילידיה אימא דמיטמא לה לךך אי הוה כתב לאביו לחוריה הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא ואי הוה כתיב לאמו בלא לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא

ולר"ע מכדי לא שנא כהן גדול לחוריה ולא שנא כ"ג הוה נויר נפקא מלאחיו לאביו ולאמו למה לי ציריבי דאי כתב אביו הוה אמינא היינו טעמא דלא מיטמא ליה משום דחוקה בעלמא הוא אבל אמו דידעין דילירתיה ליטמא לה ואי כתב רחמנא אמו הוה אמינא אמו לא ליטמא לה דלא אויל זרעה בתרה אבל אביו כיון דאמר מר למשפחותם לבית אבותם אימא ליטמא ליה קא משמע לן (א) ועל כל נפשות מת למה לי יבא למה לי על

אמינא דוקא לאמו אינו מיטמא דלא אויל זרעה בתרה דכתיב למשפחותם לבית אבותם והלכך אי הוה כתיב לאמו ולא כתיב לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא דווקא לאביו אינו מיטמא משום קדושת דאביו חוקה בעלמא הוא משום דרוב בעילות אחר הבעל ילידיה אימא דמיטמא לה לךך אי הוה כתב לאביו לחוריה הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא ואי הוה כתיב לאמו בלא לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא

אמינא דוקא לאמו אינו מיטמא דלא אויל זרעה בתרה דכתיב למשפחותם לבית אבותם והלכך אי הוה כתיב לאמו ולא כתיב לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא דווקא לאביו אינו מיטמא משום קדושת דאביו חוקה בעלמא הוא משום דרוב בעילות אחר הבעל ילידיה אימא דמיטמא לה לךך אי הוה כתב לאביו לחוריה הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא ואי הוה כתיב לאמו בלא לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא

(א) כתיב לאמו: ב' אלא חוקה:

נוסחת הריב"ן

א' כתב לאמו: ב' אלא חוקה:

הגהות הב"ח

(א) נמי קמ"ל ודר"ע על כל נפשות: (ב) ר"ש ד"ה ולר"ע וכו' לכתב הכי למה לי ה"ה קא שמעינן לה מעל נפש מת ה"ה: ומינת כל נמחק:

הגהות מהר"ב רינשבורג

א' תוס' ד"ה ולר"ע וכו' כ"ג לקרובים לעיל מינת לעיל נמחק וי"ב דלקמן א"ת ויש"ש: ב' בא"ד דריש ר"ע וכו' קרובים צ"ל ב' דלקמן ק"י על כ"ג אלא לעיל דבדברי ר"ע נפש אלו הרחוקים מת אלו קרובים זה מיייר צמייר כ"ל א"מ: ג' ד"ה ונמנה וכו' דקאמרי בודאי ילידיה נמחקו וי"ב בודאי ילידיה נמחקו וי"ב דלא אויל זרעה בתרה ואי כתיב אביו ולא לאמו כ"ל א"מ: ד' בא"ד נמטמא דקאמרי הש"ס שורשי מתיבתא חיות שורשי מתיבתא אחרים נמחקו וי"ב משום דחוקה בעלמא הוא א"מ: ה' בא"ד דקאמרינן לעיל והוא גופא תימא חיות והוא גופא תימא נמחקו וי"ב והו' נמו דמכ"ג אמו כדריש א"מ: ו' בא"ד אחרים חרוקים ופירושו נמחקו וכו' על כל נפשות מת לא אויל זרעה בתרה כתיב א"י יכול לומר וכו' ומי' צריכין לק"י משום סברה דלתיכתיב ע"י כ"ג: זכורא משור:

הגהות התוספות

1. ז"ל ועל נפש מת. 2. ז"ל
2. חיות
3. חיות
4. ז"ל אביו ואמו
5. חיות הוה נמחק
6. ז"ל על נפש מת. 7. ז"ל
8. כ"ס א"ש
9. ז"ל דע"י. 10. ז"ל
11. תנות דהא
12. תרוייהו מייירי דכפרישית
13. נראה מיותר
14. ז"ל מוסקא
15. ז"ל דפסיק. 16. ז"ל
17. ז"ל כיון. 18. ז"ל דריש תוס'

ולר"י עקיבא ד"ש כהן גדול לחוריה ול"ש ב"ג הוה נויר נפקא ליה מלאחיו. דנויר דלפילו יש בו שמי קדושות: לאביו ולאמו דנויר ל"ג. וא"ת והא דכתיב למת מצוה וי"ל דהכי פירושה למה לי תרוייהו לכתוב חד למת מצוה והוא הדין נמי דיש להקשות לאביו ולאמו דכ"ג למה לי תרוייהו לא לכתוב אלא לאמו לגזרה שזה דאביו לא אצטרך לגופיה דכ"ג קרובים א' [דלעיל] דריש ר"ע מעל כל נפשות חרוקים מת קרובים ב' והצריכותא דקענדי על תרין קראי צין צמייר צין דכ"ג: **וּמְשַׁנֵּי דְצִרְיָבֵי.** דאי כתב אביו ולא לאמו הוה אמינא דווקא לאביו אינו מיטמא משום קדושת דאביו חוקה בעלמא הוא משום דרוב בעילות אחר הבעל ילידיה אימא דמיטמא לה לךך אי הוה כתב לאביו לחוריה הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא ואי הוה כתיב לאמו בלא לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא

אמינא דוקא לאמו אינו מיטמא דלא אויל זרעה בתרה דכתיב למשפחותם לבית אבותם והלכך אי הוה כתיב לאמו ולא כתיב לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא דווקא לאביו אינו מיטמא משום קדושת דאביו חוקה בעלמא הוא משום דרוב בעילות אחר הבעל ילידיה אימא דמיטמא לה לךך אי הוה כתב לאביו לחוריה הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא ואי הוה כתיב לאמו בלא לאביו הוה אמינא דלתי יתורא דאביו למעוטי לאמו מהאי טעמא